

SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

Klub svetnikov SDS

Partizanska cesta 12

2000 Maribor

E-pošta: info@maribor.sds.si

Datum: 05.10.2015

**MESTNI SVET
MESTNE OBČINE MARIBOR**

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA 3. IZREDNI SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR**

**NASLOV GRADIVA: ELABORAT O ORGANIZIRANOSTI IN OPREMLJENOSTI
GASILSKIH ENOT NA OBMOČJU DELOVANJA JAVNEGA ZAVODA ZA
ZAŠČITO IN POŽARNO REŠEVANJE MARIBOR**

GRADIVO PRIPRAVIL: Klub svetnikov SDS Maribor

**GRADIVO
PREDLAGA: Klub svetnikov SDS Maribor**

**POROČEVALEC: Aleš CIRINGER, mag., v.d. direktorja Javnega zavoda za
zaščito in požarno reševanje Maribor**

**PRAVNA OSNOVA: 26. člen Poslovnika Mestne občine Maribor (MUV št.
8/2005, 11/2011 in 12/2011 – popr.)**

PREDLOG SKLEPA:

- 1. Mestni svet Mestne občine Maribor sprejme in potrdi Elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščito in požarno reševanje Maribor.**

OBRAZLOŽITEV:

Na osnovi sklepa Sveta zavoda JZZPR Maribor št. 30, z dne 27.12.2013 predlagajo člani sveta javnega zavoda, da se opravi razprava na seji MS MO Maribor o Elaboratu o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščito in požarno reševanje Maribor.

Elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščito in požarno reševanje Maribor je bil Mestnemu svetu pod GMS – 791 v letu 2014 sicer že predstavljen in se je Mestni svet z njim seznanil, ni ga pa s sklepom tudi potrdil.

Elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščito in požarno reševanje Maribor je potrebno na Mestnem svetu tudi sprejeti in potrditi, saj je Elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščito in požarno reševanje Maribor dokument, ki delovno področje delovanja javnega zavoda za zaščito in požarno reševanje na območju mesta Maribor usklajuje s predpisi, ki urejajo to področje.

Klub svetnikov SDS Maribor

JAVNI ZAVOD ZA ZAŠČITNO IN
POŽARNO REŠEVANJE MARIBOR
Cesta Proletarskih brigad 21
2000 Maribor
Št. D_2071

Dne: 03.03.14

MESTNI SVET
MESTNE OBČINE MARIBOR
Ulica heroja Staneta 1,
2000 MARIBOR

ZADEVA: **PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR**

Na osnovi sklepa Sveta zavoda JZZPR Maribor št. 30, z dne 27.12.2013, predlagajo člani sveta javnega zavoda, da se opravi razprava na seji mestnega sveta mestne občine Maribor o Elaboratu o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščitno in požarno reševanje Maribor.

NASLOV: Elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščitno in požarno reševanje Maribor

POROČEVALEC: Aleš Ciringer, mag, poveljnik gasilske operative JZZPR Maribor

Direktor JZZPR Maribor:

Priloge:

- Elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot na območju delovanja javnega zavoda za zaščitno in požarno reševanje Maribor

Izolirka-požarni inženiring, d.o.o., Kranjska c. 4, p.p. 40, 4240 Radovljica, Slovenija
Tel.: +386 4 531 49 94, 530 40 20, faks: +386 4 531 49 94
E-mail: izolirka-pi@siol.net

PEK - SIET 2012/12A

NAČRT IN ŠTEVILČNA OZNAKA NAČRTA:
Elaborat

NAROČNIK:

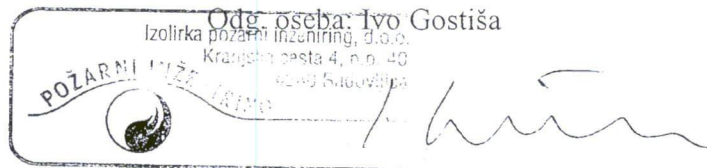
Javni zavod za zaščitno in požarno reševanje Maribor
Cesta Proletarskih brigad 21
2000 MARIBOR

VRSTA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:

**Elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot
na območju delovanja javnega zavoda za zaščitno in požarno reševanje Maribor**

PROJEKTANT:

Izolirka požarni inženiring, d.o.o., Kranjska c. 4, 4240 Radovljica

(naziv projektanta, sedež, ime in podpis odgovorne osebe projektanta in žig)

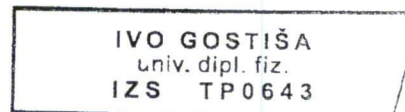
ODGOVORNA IZDELOVALCA ELABORATA:

Katja Čemažar, dipl. varn. inž.

Ivo Gostiša, univ. dipl. inž. fiz., IZS TP0643

Osebni žig:

Podpis:

ŠTEVILKA, KRAJ IN DATUM IZDELAVE NAČRTA:

DN št.: 1057 / 2012; Radovljica, januar 2013

VSEBINA

1	UVOD	4
2	ZNAČILNOSTI OBMOČJA OBČINE.....	5
2.1	Glavne značilnosti MO Maribor in sosednjih občin, ki jih pokriva JZ za zaščitno in požarno reševanje Maribor	5
3	ANALIZA STANJA VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V MO MARIBOR.....	6
3.1	Večje nevarnosti na območju občine.....	6
3.1.1	Nevarnost za nastanek požara – naselja, industrija in požari v naravi.....	6
3.1.2	Nevarnost za nastanek poplav	7
3.1.3	Nevarnost za nastanek potresa	8
3.2	Statistični pregled nesreč v obdobju 2006 – 2012.....	9
4	ORGANIZIRANOST GASILSKE JAVNE SLUŽBE.....	10
4.1	Organiziranost gasilske javne službe v MO Maribor	10
5	PREDLOGI IN REŠITVE ZA OPTIMALNO ORGANIZACIJO IN OPREMLJENOST GASILSKIH ENOT GLEDE NA MERILA ZA ORGANIZIRANJE IN OPREMLJANJE	11
5.1	Kategorizacija, opremljenost, organiziranost	12
5.1.1	Javni zavod za zaščitno in požarno reševanje Maribor	12
5.1.2	Prostovoljna gasilska društva v MO Maribor in sosednjih občinah.....	14
6	PREGLED NOVIH PREDLOGOV	16
6.1	Predlog kategorije enot glede na osnovni izračun in upoštevanje oddaljenosti od JZZPR Maribor (po Merilih za organiziranje in opremljanje gasilskih enot)	16
6.1.1	Pogoji, ki jih enote trenutno izpolnjujejo in, ki jih morajo izpolnjevati ob morebitni spremembi kategorije	17
6.2	Predlog sprememb v prostovoljnih gasilskih enotah v MO Maribor po prej izdelanih računih	19
6.3	Predlog sprememb v JZZPR po izdelanih izračunih.....	20
6.4	Povzetek predloga kadrovskih potreb JZZPR Maribor	21
6.5	Trenutno stanje opremljenosti gasilskih enot in predlog nakupa nove opreme	23
6.5.1	Opremljenost JZZPR Maribor.....	23
6.5.2	Opremljenost PGD-je v MO Maribor	24
7	ZAKLJUČEK – RAZVOJ GASILSTVA V MO MARIBOR V NASLEDNJIH LETIH... 25	
7.1	Naloge MO Maribor in ostalih občin	25

7.2	Naloge JZZPR Maribor.....	26
7.3	Prostovoljne gasilske enote.....	27
8	LITERATURA IN VIRI	28
8.1	Pojasnilo kratic.....	29
8.2	Priloga: Merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot	30
Kazalo slik in grafov		
	Slika 1: Območje MO Maribor.....	5
Kazalo tabel		
	Tabela 1: Število in vrsta intervencij JZZPR Maribor v obdobju 1.1.2006 – 1.1.2012	9
	Tabela 2: Izračun kategorije GE Maribor glede na osnovni rajon gašenja požarov - območje MO Maribor.....	13
	Tabela 3: Izračun dodatne opreme za gašenje gozdnih požarov JZZPR Maribor glede na celotno območje MO Maribor	13
	Tabela 4: Trenutna kategorija gasilskih enot v MO Maribor in njihovo število operativnih gasilcev	14
	Tabela 5: Trenutna opremljenost prostovoljnih gasilskih enot v MO Maribor	14
	Tabela 6: Trenutna usposobljenost – pridobljene specialnosti operativnih gasilcev po prostovoljnih gasilskih društvih v MO Maribor.....	15
	Tabela 7: Število gasilcev po nazivih.....	16
	Tabela 8: Oddaljenost PGD-jev od osrednje enote JZZPR po kilometrih in v prevoženem času.....	16
	Tabela 9: Oprema glede na Uredbo in izračunano kategorijo enot – oprema se prilagodi glede na to, da je v občini poklicna enota	17
	Tabela 10: Pripadajoča minimalna oprema, ki enoti pripada glede na njeno kategorijo.....	18
	Tabela 11: Število operativnih gasilcev v MO Maribor - do junij 2012	19
	Tabela 12: Kategorija glede na upoštevajoče število operativnih gasilcev z veljavnim zdravniškim potrdilom na dan 29.5.2012	19
	Tabela 13: Trenutna sestava voznega parka JZZPR Maribor	23

1 UVOD

Z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. L. RS, številka 51/2006, UPB-1; 97/2010 - sprememba) je urejeno varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljevanju: varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami). Naravnih in drugih nesreč je iz leta v leto več, to pa pomeni, da je temu primerno tudi večkratno posredovanje gasilskih enot v takih primerih.

Cilj varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zmanjševanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic takih nesreč. Država in lokalne skupnosti organizirajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami kot enoten in celovit sistem v državi.

Sistem varstva obsega programiranje, načrtovanje, organiziranje, izvajanje, nadzor financiranje ukrepov ter dejavnost za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč so razpoložljive zmogljivosti gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij, lokalnih skupnosti in države, ki so namenjene zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah.

Merila za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite, gasilskih enot in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah so urejena z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur.L. RS, št. 92/2007 in 54/2009; v nadaljevanju Uredba).

2 ZNAČILNOSTI OBMOČJA OBČINE

Značilnosti območja Mestne občine Maribor (v nadaljevanju MO Maribor), ki so navedene v nadaljevanju, so povzete in ažurirane s podatki s spleta in Programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2011 - 2015.

2.1 Glavne značilnosti MO Maribor in sosednjih občin, ki jih pokriva JZ za zaščitno in požarno reševanje Maribor

Mestna občina Maribor (v nadaljevanju MOM) je druga največja občina v Sloveniji, Maribor pa je po velikosti drugo slovensko mesto. Je gospodarsko in kulturno središče severovzhodne Slovenije. Njegov položaj v presečišču prometnih poti iz srednje v jugovzhodno Evropo ter iz zahodne srednje Evrope v Panonsko nižino mu je odmerjal dokajšnjo vlogo že v preteklosti, odmerja mu jo danes in mu jo bo še bolj v prihodnosti. Ker leži le osemnajst kilometrov od državne meje z Avstrijo, predstavlja prag v našo državo, pa tudi na Balkan.

Slika 1: Območje MO Maribor
(Vir: Spletna stran MO Maribor)

3 ANALIZA STANJA VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V MO MARIBOR

3.1 Večje nevarnosti na območju občine

V Mestni občini Maribor poznamo naslednje vire nevarnosti:

1. Naravne nesreče
  - geološke (zemeljski plazovi, potres),
  - vremenske (suša, viharjni vetrovi – burja, obilne snežne padavine in žled, pozeba, nevihtna neurja s točo),
  - hidrološke (visoke vode in poplave),
  - ostale (požari v naravi).
2. Tehnološke nesreče
  - nesreče z nevarnimi snovmi na cesti, železnici ali industriji,
  - nesreče z neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi,
  - nesreče zemeljskih pregrad,
  - nesreče zaradi posedanja tal nad starimi zemeljskimi deli ali vojaškimi komorami,
  - požar na objektih,
  - epidemije.
3. Namerno povzročene nesreče
  - sovražni napad – vojna in terorizem.

3.1.1 Nevarnost za nastanek požara – naselja, industrija in požari v naravi

Po stopnji požarne obremenitve in posledicah, ki bi lahko nastale v primeru obsežnih površinskih požarov in možnosti prenosa požara, spadajo industrijski predeli Maribora v največjo stopnjo požarne obremenitve. Industrijske cone, ki so se v zadnjem času preoblikovale v poslovno – industrijske cone, za katere je značilna izredna dinamika spreminjanja strukturnih deležev v lastniškem pogledu in še bolj v izredno hitri menjavi proizvodnega asortimana, predstavljajo novo in obsežno delovno področje, ki ga bo potrebno na dogovorjeni način spremljati in ocenjevati. Poslovno – industrijske cone obsegajo naslednja zaokrožena območja:

1. Meljski bazen, ki obsega celotno industrijo med železniško progo, reko Dravo in Meljskim hribom,
2. Tezenski bazen, ki obsega območje med železniško progo, Zagrebško in Vzhodno ulico ter javno mejo podjetja TAM,
3. Industrijsko – poslovni kompleks med železniško progo, Cesto proletarskih brigad, Jadransko in Tržaško cesto, vse do ceste, ki teče od Tržaške ceste do Ledine (železniški vhod v TAM),
4. Industrijska cona Studenci.

Stopnja požarne obremenitve v stanovanjsko – poslovnih kompleksih je pogojena z več odločujočimi faktorji in to predvsem z:

- načinom gradnje, ki v celoti predstavlja pomemben faktor v ocenjevanju ognjene varnosti objekta ali območja,
- gostoto izgrajenosti, ki se prikazuje s procentom, ki izraža odnos površine stanovanjskih objektov nasproti enote površine urbane strukture.

Stopnja požarne obremenitve v stanovanjsko – poslovnih kompleksih mestnih četrti je razdeljena na:

- večje zaokrožene rajone, kjer je zaradi gostote gradnje stopnja požarne obremenitve največja,
- zaokrožene rajone, kjer je gostota in način gradnje stanovanjskih objektov ter namembnosti poslovnih kompleksov prilagojena potrebam lokalne skupnosti, stopnja pa je srednja.

Večji zaokroženi rajoni, kjer je zaradi gostote izgrajenosti stopnja požarne obremenitve največja, so:

- staro mestno središče z mejami med železnico, Tomšičevo ulico, Ulico heroja Staneta, Mladinsko, Strossmayerjevo, Koroško in Strmo ulico do reke Drave,
- stanovanjski kompleks z bolnišnico Maribor na desnem bregu reke Drave, katerega meje potekajo po Titovi ulici, ulici Pariške komune, ul. Gorkega, Valvazorjevi ulici ter Leningrajski do Ruške ulice,
- stanovanjski kompleks Nova vas I,
- stanovanjski kompleks Nova vas II,
- stanovanjska soseska ob ulici Veljka Vlahoviča na Pobrežju,
- stanovanjsko naselje med Betnavsko cesto Jadransko ulico in ulico Pariške komune,
- stanovanjski kompleksi med Strossmayerjevo ulico, reko Dravo in Gosposvetsko cesto,
- stanovanjski kompleks med ulico Veljka Vlahoviča, Železnikovo, Šolsko in Zrkovsko cesto,
- stanovanjski predeli na Teznem med Ptujsko cesto, Janševo ulico, Štrekljevo in Ul. Heroja Nandeta,
- območje ob trgovskem centru Interšpara in nekdanje kaznilnice.

Srednja stopnja požarne obremenitve v zaokroženih rajonih, kjer je gostota in način izgradnje stanovanjskih objektov ter namembnosti poslovnih kompleksov prilagojena potrebam lokalne skupnosti, v katerih prevladuje individualna gradnja ali pa družbena, vendar je gostota zazidljivosti mala, višina objektov pa ne presega P+2 do P+4.

Ti zaokroženi rajoni so Kamnica, Razvanje, Bresternica, Brezje, Limbuš, Dogoše, Pekre, Zrkovci, Radvanje.

Stopnja požarne obremenitve v stanovanjsko poslovnih in gospodarskih kompleksih je individualno sicer velika, vendar ocenitev zaokrožene celote uvršča omenjena naselja v srednjo stopnjo požarne obremenitve.

3.1.2 Nevarnost za nastanek poplav

Hidrološke značilnosti v občini določa reka Drava, ki teče skozi občino v dolžini cca 25 km. Od meljskega jezua teče v dveh krakih in sicer po naravni strugi in kanalu HE Zlatoličje, ki je zgrajen vzporedno s strugo.

Stoletne vode reke Drave ocenjujejo kot najvišji pretok $2.600 \text{ m}^3/\text{s}$ (novembra leta 2012 ob poplavih, naj bi znašal celo $2700 \text{ m}^3/\text{s}$), kar bi imelo za posledico poplavljanje predelov Rotovža in Melja (urbani del) in velikih površin meljskega jezua. Izlivi vode izven struge se pojavljajo že ob pretoku $1400 \text{ m}^3/\text{s}$. Vendar je do pretoka $1600 \text{ m}^3/\text{s}$ ogroženo le nekaj hiš.

Večjo ogroženost in materialno škodo je pričakovati ob nenadnih močnih nalivih in hudourniških udarih pohorskih in kozjanskih potokov oz. zalitju urbanega predela, zaradi nezadostnih ali zamašenih kanalizacijskih odvodov.

Na reki Dravi od Dravograda do Maribora je zgrajenih šest pretočnih hidroelektrarn in od Maribora proti Ormožu dve kanalski hidroelektrarni – Zlatoličje in Formin. Pomembna objekta sta še jez Melje v Mariboru, in sodi k HE Zlatoličje in jez Markovci, ki sodi k HE Formin.

Velike vodne pregrade so zaradi poplavnega vala, ki nastane ob poružitvi ali prisiljenega preventivnega pospešenega praznjenja ob denivelaciji, najbolj nevaren gradbeni objekt.

Zemeljske pregrade se lahko porušijo zaradi prelivanja visokih (katastrofalnih) voda in erozije kot posledice prelivanja, betonske pregrade – jezovi, pa zaradi zdrsa pod vplivom vodnega pritiska ali nesreč (poružitve v vojni, teroristično dejanje). V primeru poružitve pregrad nastane poplaveni val, ki pa lahko nastane tudi zaradi pospešenega in prisilnega praznjenja akumulacijskega bazena.

Nastanek poplav - poplavnega vala zaradi poružitve pregrad ob dobrem opazovanju ne more priti nenadoma brez predhodnih znakov – povečano izpiranje, razpoke v objektih, razpoke na zapornih objektih.

Izvedeni energetski in vodnogospodarski objekti v dravski dolini ne zagotavljajo ustrezne proti poplavne varnost.

Ogroženost mesta zaradi poplav je možno oceniti z **visoko stopnjo ogroženosti**.

3.1.3 Nevarnost za nastanek potresa

Področje Mestne občine Maribor leži na območju, kjer je pričakovati potres max. do moči VI - VII stopnje po MCS/lestvici. Kljub relativno stabilnim tlem (v zadnjih 100 letih ne beležimo seizmične aktivnosti), lahko pričakujemo potrese večje intenzitete, ker se potencialni epicenter z IX. stopnjo nahaja v osrednjem delu Slovenskih goric. Pohorje in Kozjak tvorita po mikro - seizmični rejonizaciji najstabilnejši del, kjer ni verjetnosti za potrese večjih jakosti od VI. stopnje po MCS. Pričakovati je torej močne potrese od VI. stopnje do VII. stopnje predvsem v področju Slovenskih goric, delu Dravskega polja in urbanem delu mesta Maribor.

Rušilni potres bi bil torej v Slovenskih goricah in delu Dravskega polja, kjer prevladuje individualna gradnja z nizko gostoto objektov, grajenih na klasičen način iz opeke, zato razen hudega razdejanja ni pričakovati velikega števila žrtev. Večje posledice bi imel potres VII. stopnje v urbanem delu Maribora. Staro mestno jedro ne bi preneslo tako velike seizmične intenzitete in bilo zato veliko materialne škode in veliko število žrtev, še občutnejše pa število ranjencev. Nova naselja, ki so grajena po letu 1963 pa bi prenesla te obremenitve brez večje škode, število ranjenih in mrtvih pa občutno nižje.

Ocenjujemo, da lahko ob potresu VII. stopnje pričakujemo naslednje poškodbe:

- neznatno število mrtvih in večje število poškodovanih,
- okvare na električnem omrežju-razpad omrežja,
- poškodbe na objektih: lažje do 40% objektov, srednje do 35 % objektov, težje oz. poružitve pa na 25 % objektov,
- poškodbe stanovanjskega fonda in s tem potrebe po nastanitvenih kapacitetah ter oskrbi,

- otežena oskrba s pitno vodo, zaradi poškodb na vodovodnem omrežju,
  - poškodovano plinovodno omrežje,
  - poškodovano kanalizacijsko omrežje,
  - prekinjeno oz. oteženo odvijanje prometa na cestnih povezavah in mostovih preko reke Drave.
- Ob potresu je ocenjevati nastanek naslednjih verižnih nesreč: požar, poplava, epidemija, porušitev, plaz.
- Ogroženost mesta zaradi potresnih učinkov je oceniti na srednji stopnjo ogroženosti.

3.2 Statistični pregled nesreč v obdobju 2006 – 2012

Tabela 1: Število in vrsta intervencij JZZPR Maribor v obdobju 1.1.2006 – 1.1.2012

	Vrsta intervencije	1.1.2006 – 1.1.2012
1.	Požarne intervencije	2109
	Manjši požari	1208
	Večji požari	403
	Preprečitev požara	80
	Avt.prijava TUS	413
	Eksplozija	5
2.	Tehnične intervencije	2180
	Prometna nesreča reševanje + iztekanje	558
	Delovne nezgode	15
	Odstranjevanje dreves, predmetov, ledu, snega	121
	Rušitve – plazovi	26
	Odpiranje stanovanja, odpiranje dvigal	648
	Zapiranje vode, plina	258
	Črpanje vode	106
	Poplave	10
	Reševanje na/pod vodo	56
	Iskanje utopljenecv	14
	Reševanje živali	154
	Druge tehnične intervencije	214
3.	Nevarne snovi	253
	Iztekanje iz vozil	84
	nevarne snovi okolje, transport, industrija, stranov.obj.	169
4.	Lažne prijave – preklici	190
	Skupaj	4732

4 ORGANIZIRANOST GASILSKE JAVNE SLUŽBE

4.1 Organiziranost gasilske javne službe v MO Maribor

Javna gasilska služba je organiziranost prostovoljnih in poklicnih gasilskih enot na območju občine z določenimi operativnimi območji, ki na podlagi javnega pooblastila in v skladu s predpisi, z medsebojnimi usklajenimi načrti aktiviranja, vzdrževanja pripravljenosti in delovanja gasilskih enot ter enotnim usklajevanjem in vodenjem, zagotavlja pripravljenost, preventivo ter delovanje gasilskih enot na območju občine ob naravnih in drugih nesrečah ter med drugimi gasilskimi intervencijami.

Javno gasilsko službo v Mestni občini Maribor opravljajo:

- Javni zavod za zaščitno in požarno reševanje Maribor (v nadaljevanju JZZPR Maribor),
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Brezje,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Dogoše,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Kamnica,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Malečnik,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Maribor – mesto,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Pekre,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Podbrežje,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Radvanje,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Razvanje,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Studenci,
- Prostovoljna gasilska enota – PGD Zrkovci.

Na podlagi sklepa o kategorizaciji gasilskih enot javne službe Mestne občine Maribor, št. 84500-1/2010 z dne 26.02.2010, je osrednja gasilska enota JZZPR Maribor.

Za vodenje priprav in izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, se enote PGD operativno in vodstveno povezujejo v 3 sektorje in sicer:

- I. sektor: KS Bresternica Gaj, KS Kamnica, MČ Ivan Cankar, MČ Center, MČ Koroška vrata, MČ Studenci in MČ Magdalena
- II. sektor: MČ Pobrežje, KS Brezje, Zrkovci, Dogoše, MČ Tezno, KS Malečnik, KS Malečnik – Ruperče
- III. sektor: KS Limbuš, KS Pekre, KS Razvanje, MČ Nova vas, MČ Radvanje, MČ Tabor

5 PREDLOGI IN REŠITVE ZA OPTIMALNO ORGANIZACIJO IN OPREMLJENOST GASILSKIH ENOT GLEDE NA MERILA ZA ORGANIZIRANJE IN OPREMLJANJE

Merila za organiziranje, opremljanje in usposabljanje gasilskih enot so določena z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč, Uradni list RS, št. 92/2007, 54/2009 (v nadaljevanju uredba).

Gasilske enote se organizirajo na podlagi meril za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, ki so določena v prilogi in so sestavni del prej omenjene uredbe. Enote opravljajo naloge gasilstva ter druge splošne reševalne naloge na podlagi odločitve pristojnega občinskega, regijskega ali državnega organa v skladu z načrti in predpisi.

Gasilske enote so glede na merila razvrščene v sedem kategorij, katerim je prilagojena kadrovska sestava enot in njihova tehnična opremljenost. Gasilske enote se razvrstijo v posamezne kategorije glede na potrebno število gasilcev in tehnično opremljenost.

Enote v občini se praviloma kategorizirajo na podlagi osnovnega operativnega območja.

Novost 20. člena uredbe je opredelitev gasilskih enot, ki imajo za reševanje iz vode usposobljene gasilce - potapljače z avtonomno potapljaško opremo. Za reševanje iz vode JZZPR Maribor lahko usposobi 10 gasilcev potapljačev, ki jim pripada avtonomna potapljaška oprema.

Uprava RS za zaščito in reševanje na podlagi pogodbe z JZZPR Maribor po potrebi organizira tudi ekipe za dekontaminacijo poškodovanih v nesrečah z nevarnimi snovmi, industrijskih in drugih nesrečah ter določi območje na katerem intervenirajo (tako, da je pokrito celotno območje države). Med enote, ki izvajajo dekontaminacijo spada tudi **JZZPR Maribor (ta pokriva cca. 1/3 države)**. Opravljanje nalog, določenih v tem členu Uredbe, sofinancira Uprava RS za zaščito in reševanje.

V **22. členu** je določeno, da lahko občine v skladu z načrti zaščite in reševanja določijo gasilske enote za delo na poplavnih območjih in območjih večje tekoče ali stoječe vode. Pripadniki teh enot morajo biti usposobljeni za reševanje na vodi. Enoto za reševanje iz vode sestavlja do 6 pripadnikov, občine pa same določijo število enot za reševanje na vodi. Ob podpisu pogodbe za opravljanje takih nalog, mora občina zagotoviti ustrezna sredstva za naloge, ki niso zajeta v običajne naloge javne gasilske službe (opremljanje, usposabljanje, operativna pripravljenost).

Z novimi merili so se spremenile tudi kategorije gasilskih enot. Po novih merilih so enote, ki so razporejene v **VI. in VII. kategorijo izključno poklicne enote**.

Gasilske enote se razvrstijo v posamezne kategorije glede na potrebno število gasilcev in tehnično opremljenost. **Razvrstitev gasilskih enot opravi župan na predlog gasilskega poveljstva občine in občinske strokovne službe**. Enote se kategorizirajo na podlagi osnovnega operativnega območja, ki ga pokrivajo. Enota, ki doseže najvišje število točk oz. najvišjo kategorijo se kategorizira ponovno. V občini je lahko le ena osrednja gasilska enota.

V naseljih, kjer deluje več gasilskih enot, se enotam, pri katerih je najmanj polovica operativnega območja oddaljena od osrednje enote manj kot 15 min vožnje z gasilskim vozilom od sedeža enote, kategorija zniža za eno stopnjo. S tem se prepreči prevelika koncentracija višje kategoriziranih enot na gosto naseljenih in strnjenih področjih z večjimi naselji in mesti.

Vsaka gasilska enota mora imeti standardizirano in tipizirano gasilsko zaščitno in reševalno opremo glede na kategorijo enote. Vsak gasilec mora imeti osebno zaščitno opremo, ki mora biti tipizirana ter mora ustrezati predpisanim standardom. Vsaki gasilski enoti lahko župan na predlog gasilskega poveljstva občine ali strokovne občinske službe glede na ogroženost njenega operativnega območja dodeli tudi dodatno gasilsko zaščitno in reševalno opremo, za posege za katere so zadolženi.

5.1 Kategorizacija, opremljenost, organiziranost

Merila, ki se jih uporablja za kategorizacijo gasilskih enot so naslednja:

- število prebivalcev,
- tip naselij,
- ogroženost gozdov.

5.1.1 Javni zavod za zaščitno in požarno reševanje Maribor

JZZPR Maribor je poklicna gasilska enota VII. kategorije, ki svojo dejavnost opravlja na področju osnovnega rajona, ki zajema MO Maribor, pogodbeno pa naloge gašenja in reševanja opravljajo tudi v 17 sosednjih občinah; Hoče –Slivnica, Duplek, Rače - Fram, Miklavž na Dravskem Polju, Starše, Benedikt, Cerkvenjak, Kungota, Lenart v Slovenskih Goricah, Lovrenc na Pohorju, Pesnica, Ruše, Selnica ob Dravi, Šentilj v Slovenskih Goricah, Sv. Ana, Sv. Trojica, Sv. Jurij ob Pesnici.

Osnovno območje delovanja oz. osnovni rajon kjer deluje JZZPR Maribor zajema 147,5 km² in 113.113 prebivalcev. Območje celotnega delovanja, z upoštevanjem pogodbenega dela in pokrivanja drugih občin pa zajema 998 km², število prebivalcev na tem območju je 201.501, gostota naseljenosti pa 203 prebivalci/km². Število občin na operativnem območju, kjer deluje JZZPR pa je 18.

Z uredbo Vlade Republike Slovenije o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. l. RS št. 92/2007) je enota določena za opravljanje nalog zaščite in reševanja ob nesrečah, ob prometnih, industrijskih in drugih nesrečah, pri katerih so prisotne nevarne snovi, nesrečah v daljših avtocestnih in drugih cestnih ter železniških predorih, nalog tehničnega reševanja ob nesrečah v prometu in ob nesrečah na tekočih ter stoječih vodah ter drugih nalog zaščite in reševanja širšega pomena.

Zavod s svojimi preventivnimi in drugimi dejavnostmi, povezanimi s požarnim varstvom, zagotavlja na trgu dodatna sredstva in storitve, namenjene dvigu kakovosti osnovnega požarnega varstva.

Za JZZPR Maribor se tako naredi **1 izračun kategorizacije** – na podlagi osnovnega rajona, ki ga za gašenje in drugo interveniranje pokriva JZZPR Maribor. Glede na to, da enota deluje pogodbeno še v 17 sosednjih občinah, se šteje, da pokriva še večje število prebivalstva in s tem mora zagotavljati večjo varnost in pripravljenost za interveniranje. Zato niti ni potreben še dodaten izračun še za občine, ki jih pokriva pogodbeno.

Občine, ki ležijo izven submediteranskega območja Slovenije, za gašenje požarov v naravnem

okolju zagotovijo le eno vozilo GVGP – 1. Na področju MOM je vozilo v sistematizaciji JZZPR Maribor. To pomeni, da imajo prostovoljne enote v večini, glede na merila, osnovno opremo za gašenje požarov v naravnem okolju.

Tako sledi **izračun glede na osnovni rajon za gašenje**:

- Gasilska enota pokriva območje, ki ima v vseh naseljih MO Maribor skupaj 113.113 prebivalcev, največje naselje na območju enote s pretežno razpršeno poselitvijo pa je Maribor, ki ima 95.171 prebivalcev. Maribor je po tipu naselja v N6 - geografsko, industrijsko in kulturno središče s širšim gravitacijskim območjem.
- Enota ima na svojem osnovnem operativnem območju gašenja več kot 80% vseh prebivalcev v občini (84,14%), zato ji tukaj pripada 1 točka.
- 0 točk enota dobi zaradi pokritosti z gozdovi 1. in 2. stopnje ogroženosti gozdov, saj ti gozdovi zajemajo le 371,80 ha, kar ni več kot 1000 ha gozdov te stopnje.
- Površina visoko in zelo visoko ogroženih gozdov (1. in 2. stopnje) ne pokriva več kot polovico celotne površine območja MO Maribor in s tem gasilske enote (371,870 oz. 6,58 %) tukaj enota ne dobi dodatne točke.

Tabela 2: Izračun kategorije GE Maribor glede na osnovni rajon gašenja požarov - območje MO Maribor

	KRITERIJ	VREDNOST	MOŽNE TOČKE	DODELJENE TOČKE
1.	Število prebivalcev	113.113	1 - 13	13
	Tip naselja	N6 – Geografsko središče	1 - 11	9
3.	> 80% prebivalcev - za osrednjo enoto	95.171/113.113	0 - 1	1
4.	>1000 ha gozda v 1. in 2.stopnji ogr.	371.80	0 - 2	0
5.	>50% 1. in 2.stop. ogr. Gozdov	371.80/5.655	0 - 1	0
6.	SKUPAJ	***	***	23
				GE VII. kategorije

Izračun dodatne opreme za gozdne požare glede na osnovni rajon:

- Enota pokriva 14750 ha veliko območje, od tega je 5655 gozdnih površin, kar predstavlja 38% celotne površine območja enote. Zato dobi pri točkovanju 2 točki.
- 6,5% oz. 371,80 ha velika površina gozdov, ki jih enota pokriva spada pod veliko ogroženost gozdov, zato enota dobi dodatne 3 točke.
- Ker enota ne pokriva več kot 1000 ha zelo ogroženih gozdov (1. in 2. stopnja ogroženosti), dobi pri točkovanju ne dobi drugih točk.

Tabela 3: Izračun dodatne opreme za gašenje gozdnih požarov JZZPR Maribor glede na celotno območje MO Maribor

	KRITERIJ	VREDNOST	MOŽNE TOČKE	DODELJENE TOČKE
1.	Delež gozda na celotno površino območja enote	5655/14750	1 - 4	2
2.	Delež ogroženih in zelo ogroženih gozdov	371,80/6,5%	0 - 8	3
3.	>1000 ha gozda v 1. in 2.stopnji ogr.v subm.	371,80	0 - 2	0
4.	SKUPAJ	***	***	5

5.1.2 Prostovoljna gasilska društva v MO Maribor in sosednjih občinah

Enote prostovoljnih gasilskih društev delujejo v MO Maribor kot prostovoljni del javne gasilske službe.

Prostovoljna gasilska društva zagotavljajo primarno število operativnih gasilcev glede na trenutno kategorijo, ki jo društvo dosega.

Trenutna kategorija in kadrovska sestava prostovoljnih gasilskih društev v MO Maribor je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 4: Trenutna kategorija gasilskih enot v MO Maribor in njihovo število operativnih gasilcev

GASILSKA ENOTA	TRENTNA KATEGORIJA ENOTE	Št. operativnih gasilcev z zdravniškim pregledom po 3. in 4. členu	Z veljavnim zdravniškim pregledom na dan 29.5.2012
PGD Brezje	II.	34	24
PGD Dogoše	II.	32	23
PGD Kamnica	II.	30	27
PGD Malečnik	II.	72	32
PGD Maribor - mesto	III.	42	33
PGD Pekre	II.	41	25
PGD Podbrežje	III.	44	40
PGD Radvanje	III.	38	25
PGD Razvanje	II.	29	26
PGD Studenci	III.	52	44
PGD Zrkovci	II.	34	15
JZZPR Maribor	VII.	61	61

Tabela 5: Trenutna opremljenost prostovoljnih gasilskih enot v MO Maribor

PGD	Kat. PGD	Vrsta vozila:	Tip vozila:	Letnik
PGD Brezje	II. Kategorija	Mercedes Atego	GVC-16/25	2011
		Renault Master	GVM-1	2002
PGD Dogoše	II. Kategorija	Mercedes Atego	GVC - 24/50	2011
		Citroen Jumper	GVM-1	2005
PGD Kamnica	II. Kategorija	Ford Ranger	VGP-1	2008
		Iveco Eurocargo	GVC - 16/25	2005
		VW Transporter	GVV - 1	1997
PGD Malečnik	II. Kategorija	Iveco Eurocargo	GVC - 16/25	2005
		TAM 110	GVC - 16/50	1974
		Renault Master	GVM-1	2005
PGD Maribor-mesto	III. Kategorija	Renault Midlum	GVC - 16/25	2008
		Mercedes 1113	GVC 16/8	1975
		Peugeot Boxer	GVM-1	1999
		Renault Trafic	GVM-1	2009
PGD Pobrežje	III. Kategorija	Kia Sportage	PV 1	1999
		TAM 5500	GVC - 16/25	1978
		Iveco Eurocargo	GVC - 16/25	2005

PGD Studenci	III. Kategorija	VW Transporter	GVM-1	1993
		TAM 5500	GVC - 16/40	1969
		MAN 280	GVC - 16/25	2009
		Mercedes 100 D	GVM-1	1991
PGD Pekre	II. Kategorija	Iveco Daily	GV-V2	2001
		Man 280	GVC - 16/25	2008
		Peugeot Boxer	GVM-1	2002
PGD Radvanje	III. Kategorija	MITSUBISI. 2500	VGP-1	2000
		Mercedes 1113 B	GVC - 16/25	1974
		Iveco Eurocargo	GVC - 16/25	2005
		Mercedes UNIMOG	VGP-2	1973
		Mercedes 1419	ALK-30	1979
PGD Razvanje	II. Kategorija	Opel	GVM-1	2006
		Renault Midlum	GVC - 16/25	2003
		Iveco I70	GVC - 16/40	1973
		Renault Trafic	GVM-1	2004
PGD Zrkovci	II. Kategorija	Hunday Galloper	PV1	1998
		Iveco Evrocargo	GVC - 16/25	2011
Poveljstvo JGS		Fiat Ducato	GVM-1	2000
		Opel Frontera	PV-1	1998

Tabela 6: Trenutna usposobljenost – pridobljene specialnosti operativnih gasilcev po prostovoljnih gasilskih društvih v MO Maribor

GAS. ENOTA	strojnik	IDA	Nev. snovi	teh. reš.	Rad. zveze	bolničar	Mentor mlad.	Mot. Žaga	Voditelj čolna	Modul A	Modul B	Predav.	delo s helik.	informatik
Brezje	9	7	0	0	2	0	3	2	0	4	3	0	0	1
Dogoše	9	4	0	4	1	0	2	0	3	1	0	0	0	1
Kamnica	7	16	4	4	1	0	4	3	2	5	0	1	4	5
Malečnik	17	12	4	3	1	5	1	8	11	9	1	4	0	3
MB mesto	16	14	10	4	2	2	0	0	8	12	6	1	0	3
Pekre	11	9	0	0	1	1	0	3	1	9	0	0	1	1
Podbrežje	9	6	3	0	2	1	1	4	4	7	2	1	0	5
Radvanje	4	10	5	8	2	1	4	3	0	4	5	1	4	5
Razvanje	5	8	1	0	2	0	2	1	2	3	4	0	1	2
Studenci	11	16	5	9	2	1	3	4	6	11	6	1	0	3
Zrkovci	11	2	0	0	1	0	0	0	2	1	0	1	0	1

Tabela 7: Število gasilcev po nazivih

GAS. ENOTA	Gasilec	Nižji častnik	Častnik	Višji častnik	Pripravnik/ni podatka
Brezje	37	9	8	0	0
Dogoše	33	3	13	1	0
Kamnica	35	4	3	1	0
Malečnik	61	20	14	4	0
MB mesto	16	8	16	6	0
Pekre	27	9	26	2	0
Podbrežje	46	3	18	0	0
Radvanje	53	11	7	0	0
Razvanje	24	8	8	0	0
Studenci	29	4	16	0	0
Zrkovci	19	10	7	1	0

6 Pregled novih predlogov

6.1 Predlog kategorije enot glede na osnovni izračun in upoštevanje oddaljenosti od JZZPR Maribor (po Merilih za organiziranje in opremljanje gasilskih enot)

V naseljih, kjer deluje več gasilskih enot, se enotam, pri katerih je najmanj polovica operativnega območja oddaljena od sosednje enote (JZZPR Maribor) manj kot 15 min vožnje z gasilskim vozilom od sedeža enote, skladno z Uredbo po izračunu kategorija zniža za 1 stopnjo. **V praksi to pomeni, da se enotam, ki imajo večji del teritorija oddaljen manj kot 15 min od sedeža osrednje enote, po izračunu kategorija zmanjša za 1 stopnjo, s tem pa se prepreči kopičenje višje kategoriziranih enot na gosto naseljenih in strnjenih območjih.**

Tabela 8: Oddaljenost PGD-jev od osrednje enote JZZPR po kilometrih in v prevoženem času

PGD	Oddaljenost v km	Čas vožnje v minutah
Brezje	4,2	6
Dogoše	6,5	8
Kamnica	6,4	8
Malečnik	6,8	10
MB - mesto	3,1	5
Podbrežje	4,1	6
MB - Studenci	4,0	5
Pekre	5,6	8
Radvanje	3,6	4
Razvanje	3,2	4
Zrkovci	6,3	9

Tabela 9: Oprema glede na Uredbo in izračunano kategorijo enot – oprema se prilagodi glede na to, da je v občini poklicna enota

GASILSKA ENOTA	Kategorija glede na upoštevanje števila operativnih gasilcev, ki imajo veljavno zdravniško spričevalo na dan 29.5.2012	Kategorija glede na oddaljenost od JZZPR – enotam, ki so oddaljene manj kot 15 min, se sedanja kategorija zniža za I. kategorijo
PGD Brezje	II.	I.
PGD Dogošče	II.	I.
PGD Kamnica	II.	I.
PGD Malečnik	III.	II.
PGD MB – mesto	III.	II.
PGD Pobrežje	III.	II.
PGD MB – Strudenci	III.	II.
PGD Pekre	II.	I.
PGD Radvanje	II.	I.
PGD Razvanje	II.	I.
PGD Zrkovci	I.	I.

* Enota je oddaljena več kot 15 min od osrednje enote.

Morebitno spremembo (po predhodnih ponovnih izračunih) kategorije gasilskih enot na podlagi meril sprejme oz. opravi župan MO Maribor na predlog gasilskega poveljstva občine in občinske strokovne službe. Predlagane kategorije so podane na podlagi upoštevanjem oddaljenosti od osrednje enote (JZZPR Maribor) in števila operativnih gasilcev (tistih, ki imajo opravljen zdravniški pregled po 3. in 4. členu Pravilnika o ugotavljanju zdravstvenih sposobnosti operativnih gasilcev, Ur.L. št. 65/2007)

6.1.1 Pogoji, ki jih enote trenutno izpolnjujejo in, ki jih morajo izpolnjevati ob morebitni spremembi kategorije

Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se enota lahko kategorizira v višjo kategorijo, so naslednji:

1. število operativnih gasilcev v gasilskih enotah:
  - za 1. kategorijo mora imeti enota na voljo minimalno 12 operativnih gasilcev, oz. 15 operativnih gasilcev, če je enota od višje kategorizirane enote oddaljena več kot 15 min vožnje,
  - za 2. kategorijo mora imeti enota na voljo minimalno 23 operativnih gasilcev, oz. 32 operativnih gasilcev, če je enota od višje kategorizirane enote oddaljena več kot 15 min vožnje,
  - za 3. kategorijo mora imeti enota na voljo minimalno 32 operativnih gasilcev, oz. 42 operativnih gasilcev, če je enota od višje kategorizirane enote oddaljena več kot 15 min vožnje,
  - za 4. kategorijo mora imeti enota na voljo minimalno 54 prostovoljnih operativnih gasilcev, lahko tudi najmanj 3 poklicne gasilce, če je interventno pripravljenost potrebno opravljati s poklicnim dežurstvom,
  - za 5. kategorijo mora imeti enota na voljo minimalno 56 prostovoljnih operativnih gasilcev, lahko tudi najmanj 7 poklicnih gasilcev, če je interventno pripravljenost potrebno opravljati s poklicnim dežurstvom, oz. 12 poklicnih gasilcev, če je interventno pripravljenost potrebno zagotavljati s poklicno gasilsko enoto.

2. Pripadajoča minimalna oprema, ki posamezni prostovoljni gasilski enoti mora biti zagotovljena glede na njeno kategorijo.

Tabela 10: Pripadajoča minimalna oprema, ki enoti pripada glede na njeno kategorijo

Kategorija GE	Pripadajoča gasilska vozila	Pripadajoča minimalna oprema (osebna)	Pripadajoča minimalna oprema (skupna)	Posebna oprema za dodatno zaščito
3. kategorija	GVC 16/15 GVC 24/50 GVM	- Delovna obleka za vse člane operativne enote - Gasilska zaščitna čelada (32) - Gasilska zaščitna obleka (32) - Gasilski škornji/visoki čevlji (32) - Gasilske zaščitne rokavice (32) - Gasilski zaščitni pas (32) - Gasilska sekirica (32)	- Izolirni dihalni aparat (6) - Baterijska svetilka (6)	- Reševalna vrv (16) - Zaščitna obleka pred visoko temperaturo (2)
2. kategorija	GVC 16/24 GV 2 ali GVC 16/25 GVM – 1	- Delovna obleka za vse člane operativne enote - Gasilska zaščitna čelada (23) - Gasilska zaščitna obleka (23) - Gasilski škornji/visoki čevlji (23) - Gasilske zaščitne rokavice (23) - Gasilski zaščitni pas (23) - Gasilska sekirica (23)	- Izolirni dihalni aparat (4) - Baterijska svetilka (5)	- Reševalna vrv (12) - Zaščitna obleka pred visoko temperaturo (2)
1. kategorija	GVV – 1 ali GV – 1 ¹ in GVM – 1 ²	- Delovna obleka za vse člane operativne enote - Gasilska zaščitna čelada (12) - Gasilska zaščitna obleka (12) - Gasilski škornji/visoki čevlji (12) - Gasilske zaščitne rokavice (12) - Gasilski zaščitni pas (12) - Gasilska sekirica (12)	- Izolirni dihalni aparat (2) - Baterijska svetilka (3)	- Reševalna vrv (8) - Zaščitna obleka pred visoko temperaturo (2) - Zaščitne rokavice pred kemičnimi snovmi (2)

3. Časi prvih izvozov gasilskih enot:

- 1. kategorija mora izvoziti v 15 minutah,
- 2. kategorija mora izvoziti v 10 minutah,
- 3., 4., in 5. kategorija morajo izvoziti v 5 minutah,
- 6. in 7. kategorija morata izvoziti v 1 minuti,
- osrednja gasilska enota mora izvoziti v 5 minutah.

¹ Če je enota oddaljena manj kot 15 min vožnje od višje kategorije.

² Če ima enota že ustrezno gasilsko vozilo in osebno zaščitno opremo po minimalnih merilih

6.2 Predlog sprememb v prostovoljnih gasilskih enotah v MO Maribor po prej izdelanih računih

Na podlagi Sklepa o kategorizaciji gasilskih enot javne gasilske službe Mestne občine Maribor, št. 84500-1/2010, ki ga je 26.02.2010 podpisal župan MO Maribor, g. Franc Kangler, so prostovoljne gasilske enote razvrščene v naslednje kategorije gasilskih enot:

- II. kategorija: PGD Brezje, PGD Dogoše, PGD Kamnica, PGD Malečnik, PGD Pekre, PGD Razvanje, PGD Zrkovci
- III. kategorija PGD Maribor – mesto, PGD Maribor – Pobrežje, PGD Radvanje, PGD Maribor – Studenci,

Pri vseh izračunih in kategorizaciji je potrebno upoštevati predvsem število operativnih gasilcev, ki so primerni za intervencije (se redno usposablajo, imajo opravljene zdravniške preglede, se redno udeležujejo vaj in intervencij) in zato se kategorije lahko spremenijo.

Tabela 11: Število operativnih gasilcev v MO Maribor - do junij 2012

Gasilska enota	Zdravniški pregled po 3. in 4. Členu
Brezje	24
Dogoše	23
Kamnica	27
Malečnik	32
MB – Mesto	33
MB – Pobrežje	40
MB – Studenci	44
Pekre	25
Radvanje	25
Razvanje	26
Zrkovci	15
JZZPR Maribor	61

Iz zgornjih podatkov o številu operativnih gasilcev je razvidno, da lahko enote dosežejo naslednjo najvišjo kategorijo (upoštevajoč operativno sestavo društva):

Tabela 12: Kategorija glede na upoštevajoče število operativnih gasilcev z veljavnim zdravniškim potrdilom na dan 29.5.2012

GASILSKA ENOTA	Kategorija glede na upoštevanje števila operativnih gasilcev, ki imajo veljavno zdravniško spričevalo na dan 29.5.2012
PGD Brezje	II.
PGD Dogoše	II.
PGD Kamnica	II.
PGD Malečnik	III.
PGD MB – mesto	III.
PGD Pobrežje	III.
PGD MB – Studenci	III.

PGD Pekre	II.
PGD Radvanje	II.
PGD Razvanje	II.
PGD Zrkovci	I.

Pri presoji in odločitvah o določevanju kategorije je potrebno upoštevati število operativnih gasilcev. **Operativni gasilec pa je tisti, ki ima opravljen zdravniški pregled po 3. ali 4. členu in je še vedno veljaven.** Pri tem je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da je resnično sposoben tisti operativni gasilec, ki ima zdravniški pregled po 4. členu, saj le on lahko naredi specialnost IDA in dejansko opravlja najtežje operativne naloge.

6.3 Predlog sprememb v JZZPR po izdelanih izračunih

JZZPR Maribor spada v VII. kategorijo gasilskih enot, torej poklicno gasilsko enoto. Skladno z uredbo, merili in novem izračunu, upoštevajoč prebivalstvo MO Maribor in pokritost z gozdovi to pomeni, da je **v JZZPR potrebno zagotoviti zadostno število opreme in še večjo zasedbo poklicni gasilcev.** S tem bo poskrbljeno tudi za večjo požarno varnost in seveda večjo interventno sposobnost poklicnih gasilcev na območju MO Maribor in sosednjih občinah.

Glavne točke, zaradi katerih bi bilo smiselno dodatno okrepiti kadrovske sestavo JZZPR Maribor:

- Povečanje števila prebivalcev, poseljenosti območja MO Maribor skupaj z območjem ostalih občin soustanoviteljic.
- Povečevanje števila zgradb – predvsem trgovskih centrov in casinojev, prometne infrastrukture in drugih podobnih dejavnikov. Vse več je visokih stavb.
- Razvoj industrije ter industrijskih objektov in prometa z nevarnimi snovmi tako na cesti, kot na železniških progah, ki gredo skozi območje pokrivanja enote.
- Vsakoletno večanje števila naravnih in drugih nesreč, predvsem tehničnega značaja. Statistično gledano se število intervencij iz leta v leto povečuje.
- Za zagotovitev operativnega kadra tudi za sočasne intervencije, zaradi širokega območja pokrivanja in s tem oddaljenosti enote od sedeža.
- Prostovoljne gasilske enote so v času, ko je največ operativnih gasilcev v službah, zelo okrnjena, hkrati pa se poklicni gasilci hitreje seznanjajo z novimi materiali in nevarnimi snovmi, ki se pojavljajo v nesrečah, požarih, kot pa to počno prostovoljci.

Sedanje kategorije (VII. kategorija) se JZZPR Maribor po določilih v uredbi in merilih ne sme zmanjšati.

Pri določevanju števila gasilcev, je potrebno računati na najhujše možne scenarije nesreč in posredovanj, v takih primerih pa se potrebuje zadostno število spočitih in ustrezno pripravljenih gasilcev. Glede na predlagano kategorijo enote, mora JZZPR Maribor povečati število operativnih gasilcev.

Pri sestavljanju postave moštva je seveda potrebno **upoštevati različne dejavnike** kot so velikost območja, ki ga enota pokriva, število prebivalstva, statistično gledano dosedanje število intervencij v občini, pokritost območja z gozdovi, itd.

Trenutno stanje JZZPR Maribor je, da je zaposlenih 61 operativnih gasilcev. To pomeni, da je zaposlen **1 poklicni gasilec na 1824 prebivalce v njihovem osnovnem rajonu, MO Maribor.** Glede na to, JZZPR Maribor pokriva tudi **17 sosednjih občin**, je potrebno upoštevati **večje število prebivalcev**, kar nanese **201.501 prebivalcev v vseh občinah skupaj.** V takem primeru **1 gasilec pokriva oz. skrbi za varnost 3250 prebivalcev** na celotnem območju interveniranja oz. delovanja JZZPR. Ta številka je velika, zato je potrebno poskrbeti, **da se v JZZPR Maribor kadrovska zasedba ne zmanjša, oz. se celo poveča na takšno število operativnih poklicnih gasilcev, da bo zaposlen vsaj 1 poklicni gasilec na 1000 prebivalcev za vse občine skupaj.**

Z upoštevanjem merila 1000 prebivalcev na enega poklicnega gasilca, bi JZZPR Maribor na podlagi Pravil gasilske službe formacijsko postal brigada (122 zaposlenih).

To pomeni, da bi moralo biti v enoti zaposlenih vsaj 113 poklicnih gasilcev, ki so psihofizično sposobni in ustrezno izobraženi za opravljanje dela poklicnega gasilca. Glede na območje in ostale dejavnike, ki vplivajo na število zaposlenih gasilcev v JZZPR Maribor, **bi moralo biti na eno izmeno zaposlenih 28 gasilcev.**

To bi pomenilo boljšo organiziranost ter pripravljenost gasilske enote, predvsem boljše delovanje za primer večjih intervencij in možnosti hkratnega posredovanja na več intervencijah istočasno. Pokrita bi bila tudi »rezerva« gasilcev na sedežu JZZPR Maribor, **saj je prostovoljno gasilstvo kljub solidni organiziranosti vprašljivo, predvsem zaradi službene odsotnosti prostovoljcev.**

6.4 Povzetek predloga kadrovskih potreb JZZPR Maribor

Za boljši pregled in predstavbo je v naslednjih točkah narejen povzetek predloga min. kadrovskih potreb za delovanje JZZPR Maribor na področju MO Maribor in sosednjih občin.

Po 53. členu pravil gasilske službe (Ur. List RS, št. 52/2010) **naj bi gasilsko brigado sestavljala** poveljnik z 122 gasilci.

Če pogledamo trenutno stanje v JZZPR Maribor lahko vidimo, da je v enoti zaposlenih 61 poklicnih gasilcev. Ko jih razdelimo na 4 izmene, dobimo 15,25 gasilca na vsako izmeno. To število je za dejansko stanje in pripravljenost seveda premajhno.

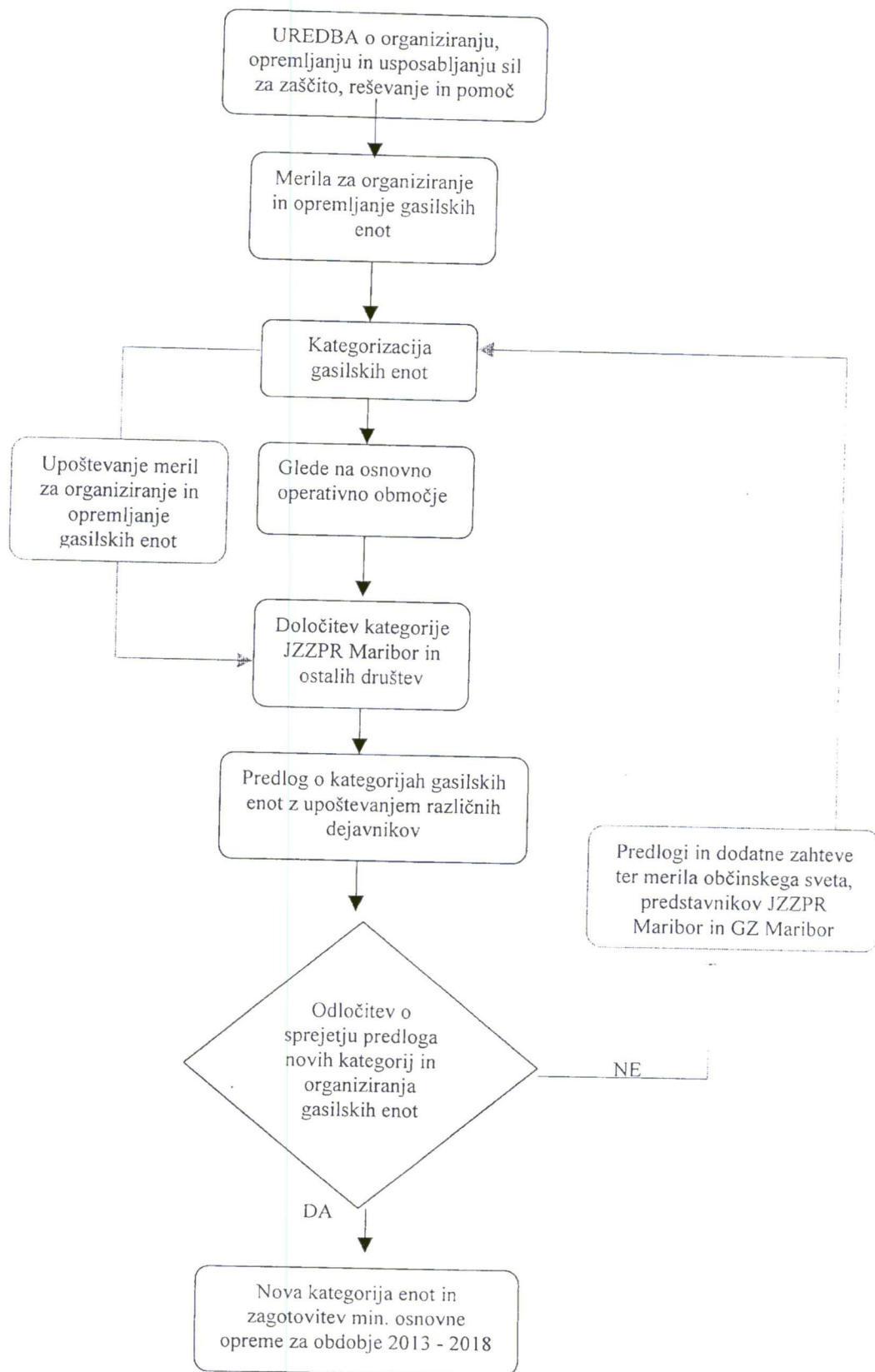
Številčno stanje operativnega kadra po izmenah je premajhno, če ob tem upoštevamo, da **mora na vsako intervencijo izvoziti vsaj 1 oddelek gasilcev – vodja z vsaj 8 gasilci. To je tudi najmanjše število gasilcev, ki lahko samostojno posreduje na intervenciji, da so zagotovljeni minimalni kriteriji varnosti glede posredovanja.**

Sprejemljiva minimalna sestava JZZPR Maribor za delovanje na območju njihovega osnovnega rajona (MO Maribor) in sosednjih občin na izmeno:

- 1 + 8 gasilci za primer intervencij (požar na objektu, požar v naravnem okolju, prometne in druge nesreče itd.)
- 1 + 8 gasilcev za sočasnost pokrivanja intervencij ali pomoč prvim enotam na intervenciji.

SKUPNO: min 18 poklicnih gasilcev na izmeno

6.5 Trenutno stanje opremljenosti gasilskih enot in predlog nakupa nove opreme

6.5.1 Opremljenost JZZPR Maribor

Tabela 13: Trenutna sestava voznega parka JZZPR Maribor

Vozilo	Registrska oznaka	Letnik	Oprema vozila
Kia Sportage	PV 1	2005	Terensko vozilo, pogon 4x4, uporablja se za poveljniško vozilo ob večjih intervencijah
Iveco Trakker 270	Iveco Trakker 270	2005	Ima 2500 l vode, 250 l penila, VT črpalko, 5x IDA, hidravlično orodje, EA, nadt.izpihovalec ...
MB Atego 1629	GVC 24/50	2009	5000 L vode, 500 l penila, VT črpalka, 3x IDA, daljinski monitor, EA, svetlobni stolp ...
MAN 280 LE	GVC 16/25	2001	2500 l vode, 250 l penila, VT črpalka, 5x IDA, svetlobni stolp, EA, nadt.izpihovalec ...
MB Sprinter	TV 1	2000	Hidravlično orodje, pnevmatski program, 6x RGA, EA, svetlobni stolp, reš. Oder ...
MB Actros 440	GVC 40/100		10000 l vode, 1000 l penila, samozaščita, NT črpalka, vitla, daljinski monitor ...
Unimog	VGP 2		2000 l vode, VT črpalka, terensko vozilo 4 x 4, motorna žaga, požarne metle ...
MB Atego 1329	GV2		Terensko vozilo, pogon 4 x 4, reševalni čoln, izvenktna motorja Y15, potapljaška oprema ...
VW Transporter	GVM 1	2004	Gasilsko vozilo za prevoz opreme in moštva na intervencije
Iveco-Bromto HD 42	TD 42	1999	Banka zraka, daljinski monitor, 2x lda, nosila s podstavkom, ročno orodje ...
Renault Master	GV 1	2006	Orodje za odpiranje ključavnic, EA, vodni sesalec, potopne črpalke, ročno orodje ...
MB eonic 1829	ALK 37		Nosila s podstavkom, daljinski monitor, IDA, nadtlačni vpihovalec, EA, omejevalec tlaka ...
TAM 190 T 15	GVC 24/50		4000 l vode, 100 l penila, VT črpalka, 3x IDA, EA, razsvetljava, domovlek, armature ...
MB Atego 1629	TV 2D		EA, razsvetljava, dimovlek, vitla, tesnilni program, hidravlika, dvigovanje
MB Atego 1629	OVVO		Črpalka ELRO, črpalka MAST, LUTZ ...
MB Atego 1329	S-2000		Prah BTC 1500 kg, prah D 500 kg, CO2-120 kg, monitor, poly naprava
TAM 130 T 10	GVV1		1800 l vode, 200 l penila, VT črpalka, 5 IDA, svetlobni stolp, EA, nadt.izpihovalec ...
Prikolice	TR in NS		Prikolice imajo opremo za reševanje iz višin, globin, vskočnica, oprema za NS ...
Mazda	GV 1		Terensko vozilo, pogon 4 x 4, motorna žaga, požarne metle, ročno orodje ...
Čoln Seamaster H-90	RČ		Reševalni čolnz opremo za posredovanje ob nesrečah na/v vodi ...
Renault Traffic	TV 1		Absorpcijska sredstva, vpojna črevesa, pivniki, ročno orodje, metle, posode ...
Renault Master	GVM 1		Gasilsko vozilo za prevoz opreme in moštva na intervencije
Opel Vivaro	GVM 1		Gasilsko vozilo za prevoz opreme in moštva na intervencije
Čoln Zodiac z Y25			
Scat Altea	PV 1		
MB sprinter	GV 1		Vozilo z dihalno tehniko in pripomočki za prvo pomoč

JZZPR opravlja naloge zaščite in reševanja ob prometnih, industrijskih in drugih nesrečah, pri katerih so prisotne nevarne snovi ter nalogah tehničnega reševanja ob nesrečah v prometu in nesrečah na tekočih in stoječih vodah ter druge naloge zaščite in reševanja širšega pomena.

Iz dokumentov, ki smo jih imeli na razpolago in podatkov o opremljenosti enot je razvidno, da ima **JZZPR Maribor v planu zamenjati kar nekaj dotrajanih in zastarelih vozil ter opreme. MO Maribor mora saj je učinkovitost posredovanja enote odvisna v večji meri ravno od orodja in opreme, ki jo imajo gasilci na voljo ob posredovanju ob nesreči.**

Cilj vseh enot in ljudi, ki delujejo na področju zaščite in reševanja je, da bi v nesreči sočloveku pomagali z dobro in izpravno opremo ter pripomočki. Izdelati je potrebno seznam vozil in opreme, ki jo JZZPR Maribor potrebuje za nemoteno in učinkovito delovanje (vkolikor ta seznam ni že izdelan in sprejet).

6.5.2 Opremljenost PGD-je v MO Maribor

Na podlagi pregleda stanja opremljenosti gasilskih enot PGD je razvidno, da enote PGD nekako izpolnjujejo minimalne zahteve glede opremljenosti vozil, kot ga določajo merila o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot.

Nabava vozil mora potekati na podlagi plana nabav v posamezni občini, le ta pa mora biti usklajena s planom nabave in potrebami JZZPR Maribor.

Posamezna gasilska enota PGD občine lahko nabavlja tudi druga vozila, ki niso določena z uredbo glede na kategorizacijo, vendar v tem primeru tudi zagotavljajo lastna sredstva za nabavo omenjene opreme in vozil.

Praksa, ki je uveljavljena tako v tujini kot tudi ponekod v Sloveniji, da se nova vozila nabavi poklicnim gasilskim enotam, le ta pa po določenih (5-10 letih) preda prostovoljnim gasilskim enotam, se je izkazala kot zelo učinkovita. Uvedba tovrstne prakse bi bila iz operativnega smisla priporočljiva tudi na vašem območju, gledano z vidika, da PGDji dobijo dokaj nova vozila, kar zmanjša strošek vlaganja v prostovoljna društva, JZZPR pa s tem pridobi večjo možnost za boljšo investicijo.

7 ZAKLJUČEK – razvoj gasilstva v MO Maribor v naslednjih letih

Predlogi, ki jih elaborat zajema, so podani glede na novo Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč, Uradni list RS, št. 92/2007 in 54/2009.

JZZPR Maribor je tista enota, ki je zadolžena, da kot prva posreduje pri vseh nesrečah, ki se zgodijo na področju njenega delovanja. **To pomeni, da je potrebno poskrbeti za njeno dobro opremljenost; popolno in nepoškodovano opremo, dobro opremljenost z gasilskimi vozili, ki naj ne bi bila starejša od 5-7 (tista, ki so redno v teku – npr. GVC) oz. 10 let (specialna vozila).**

Vse to prinese možnost dobrega in hitrega delovanja, posledično pa tudi večjo varnost občanov in hkrati večjo sposobnost interveniranja v primeru naravnih katastrof, večjih požarov in drugih nesreč, ki pretijo na prebivalstvo in okolje.

Za opremljanje enot je potrebno narediti strateški plan opremljanja, ki naj bo sestavljen glede na realno opremljenost enot (nekatera so zelo dobro opremljena in v naslednjih letih niti ne potrebujejo novih vozil in opreme), tako enote kot tudi župan pa se ga po sprejetju morajo držati. Potrebno je **dobro premisliti ali določene prostovoljne enote dejansko potrebujejo toliko opreme kot jo imajo.**

Smiselno bi bilo, **da bi se oprema kupovala za JZZPR Maribor, ta pa bi jo po določenem času (7 – 10 let) prepustila prostovoljnim enotam. Tak sistem v naši državi ponekod že deluje in to zelo uspešno.**

7.1 Naloge MO Maribor in ostalih občin

MO Maribor mora na podlagi načrta varstva pred požarom in skladno s 6. členom Zakona o gasilstvu (Ur.L.RS, št. 113/2005, UPB1) zagotavljati sredstva za:

- redno delovanje gasilskih enot z zagotavljanjem rednih zdravniških pregledov operativnih članov in zavarovanja,
- gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter sredstva za opazovanje, obveščanje in alarmiranje,
- vzdrževanje in obnavljanje gasilskih sredstev in opreme,
- izobraževanje in dopolnilno usposabljanje pripadnikov gasilskih enot,
- gradnjo in vzdrževanje objektov in prostorov za delovanje gasilstva,
- povračilo škode, ki so jo imeli gasilci pri opravljanju nalog gasilstva,
- povračilo škode, povzročene tretjim osebam, zaradi opravljanja nalog gasilstva in
- opravljanje drugih dejavnosti gasilskih organizacij.

Naloga MO Maribor je, da finančno omogočijo izobraževanje in usposabljanje gasilcev, ter njihovo ustrezno opremljenost.

Naloga vseh občin je, da v kolikor še niso izdelali načrtov varstva pred požarom, to tudi naredijo.

Zelo pomembna dejavnost, ki bi jo morale okrepiti vse občine – predvsem v najbolj odročnih delih, je ta, da skupaj z JZZPR Maribor in ostali PGD **izvajajo letne ukrepe na področju preventive. Prebivalcem je potrebno dati znanje in informacije o možnih požarih in drugih**

nesrečah, o rokovanju z ročnimi gasilnimi aparati in drugimi načini gašenja ter jih tako vsposbuditi, da pri manjših požarih sami pričnejo z gašenjem.

V tej smeri bi bilo smiselno razmišljati o promoviranju uporabe gasilnikov tudi po domovih (da bi vsako gospodinjstvo imelo vsaj en aparat), v najbolj oddaljenih in težje dostopnih delih pa bi občine lahko poskrbele za večje število aparatov, ki bi bili krajanom na voljo do prihoda gasilcev, saj lahko do prihoda gasilcev veliko postorijo že sami. Gasilnike lahko pristojne službe namestijo v omarico nekje v središču kraja, če ima vas/naselje gasilski ali kulturni dom, se jih namesti v bližino le tega. Prebivalce je nato potrebno seznaniti z lokacijo aparatov, jim razložiti rokovanje z njimi in poskrbeti da bodo aparati vedno izpravljeni in na voljo za primer požara.

Nemalokrat se namreč zgodi, da pride do požara npr. v stanovanjski hiši, oddaljenost že samo domače enote pa je taka, da je interveniranje v še dokaj doglednem času vprašljivo. V takem primeru bi prebivalci zagotovo ukrepali sami, **predpogoj** pa je seveda ta, da poznajo načine gašenja in da so seznanjeni z gasilnimi aparati in ukrepi, ki jih v primeru požara lahko izvedejo do prihoda gasilcev.

Zavedati se je potrebno, **da gasilci niso iz leta v leto mlajši, ampak vedno starejši**, da odhajajo v zaslužen pokoj in da jih je potrebno nadomestiti. **Da pa nekdo lahko nadomesti že izkušenega poklicnega gasilca, potrebuje vsaj 3 – 5 let aktivnega dela** na tem področju, zato je nujno, da se razmisli v smeri povečane zaposljivosti v JZZPR.

Župan MO Maribor na predlog gasilskega poveljstva in pristojnih občinskih služb sprejme kategorizacijo enot, pri tem pa se mora zavedati, da je le on prvi odgovorni za požarno varnost v občini.

7.2 Naloge JZZPR Maribor

Naloga JZZPR Maribor je, da skrbi za ustrezno usposobljenost in izobraženost svoje enote – da svoj kader napotuje na izobraževanja in usposabljanja. Vodstvo mora poskrbeti, da bo na vodilnih mestih enote tudi primerno izobražen in usposobljen kader.

Trenutno stanje JZZPR Maribor na področju opremljenosti je zadovoljivo. **Zamenjati je potrebno dotrajano in zastarelo opremo ter okrepiti kadrovske sestavo**, saj se je treba zavedati, da mora biti interventna pripravljenost zagotovljena za najhujše možne intervencije oz. sočasno posredovanje na več lokacijah hkrati.

Ravno tako bi bilo **smiselno uvesti skupna izobraževanja in usposabljanja PGD-jev na sedežu JZZPR Maribor**, saj bi s tem prostovoljci letno lahko obnavljali svoja znanja in veščine, ki bi jim v primeru večjih intervencij prišle prav pri skupnem delu z JZZPR Maribor. Pri tem ne gre spregledati tega, kako pomembno je, da enote med sabo resnično dobro sodelujejo, v praksi pa to pomeni tudi, da so poklicni gasilci tisti, ki so prvi in vodilni element ob intervencijah, prostovoljna gasilska društva pa so njihova desna roka oz. tisti, ki jim priskočijo na pomoč.

7.3 Prostovoljne gasilske enote

Prostovoljne gasilske enote morajo skrbeti za doseganje minimalnih standardov usposobljenih in izobraženih gasilcev ter primerno operativno sposobnost (pridobitev operativnih specialnosti) gasilcev glede na svojo kategorijo in dolžnost opravljanja gasilske službe.

Če gasilske enote še nimajo določenega in urejenega svojega operativnega načrta, ga morajo narediti.

Glede na to, da uredba v merilih določa, da se lahko odstopa od meril na sklenjenem gosto poseljenem urbanem območju, kjer deluje več enot, lahko kategorije prostovoljnih gasilskih enot in opremljenost (z medsebojnim dogovorom) ostane taka kot do sedaj, saj trenutna kategorija ustreza področju delovanja enot in razpoložljivih kadrovskega zasedb.

Kljub temu pa je potrebno razmisliti, ali v prostovoljnih enotah res potrebujejo toliko opreme za področje svojega delovanja in ali vso opremo resnično uporabljajo. Marsikatera prostovoljna enota je glede na kategorijo, ki bi jo dejansko lahko dosegli in glede na razpoložljiv kader, preopremljeno. Velikokrat so **stroški vzdrževanja opreme večji** ravno zato, ker oprema stoji in se ne uporablja, kot bi bili v primeru redne in neprestane uporabe, kot je to v JZZPR Maribor.

V namen opremljanja gasilskih enot je zato sprejeta Uredba in ta določa tisto minimalno potrebno opremljenost – še posebej na območjih kjer so prisotne poklicne gasilske enote, ki dejansko lahko v večini same (seveda s primerno kadrovskega zasedbo in opremo) pokrijejo vse dogodke na področju zaščite in reševanja.

Prostovoljni gasilci so pomemben dejavnik na področju zaščite in reševanja, a vendar razmere v državi ne dovoljujejo, da bi gasilec, ki svojo dolžnost opravlja prostovoljno, to lahko opravljal v kateremkoli delu dneva. **Takrat se pokaže kako pomembno je imeti usposobljene, hitre in številčno popolne poklicne gasilske enote.**

Elaborat predstavlja formalno določitev in organizacijo glede na Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur.list RS, št. 92/07, 54/09). Podane so rešitve glede na preračune in usmeritve Uredbe. Končno odločitev o kakršnihkoli spremembah sprejme župan na predlog gasilskih poveljstev in občinskih strokovnih služb. Pri tem pa naj bodo misli usmerjene v dobrobit tistih, ki skrbijo za področje zaščite in reševanja 24 ur na dan in naj se odločitve ne sprejmajo na nivoju političnih simpatij, ki največkrat povzročijo več škode kot koristi – tega pa si na področju zaščite in reševanja ne želimo, saj gre pri tem vendarle za naša življenja.

8 LITERATURA IN VIRI

1. Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč, Uradni list RS, št. 92/2007, 54/2009
2. Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, Uradni list RS, št. 51/2006
3. Zakon o gasilstvu – UPB1, Uradni list RS, št. 113/2005
4. Zakon o varstvu pred požarom, Uradni list RS, št. 03/2007, 9/2011
5. Sklep o kategorizaciji gasilskih enot javne gasilske službe Mestne občine Maribor, št. 84500-1/2010, datum 26.02.2010
6. Program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2011 – 2015 v Mestni občini Maribor, št. 8400-5/2011, z dne 22.02.2011
7. Podatki o oddaljenosti PGDjev od osrednje enote JZZPR Maribor, prejete s strani JZZPR Maribor, 6.6.2012
8. Pravila gasilske službe, Uradni list RS, št. 52/2010

8.1 Pojasnilo kratic

PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
MO	Mestna občina
JZZPR	Javni zavod za zaščitno in požarno reševanje
GV -1	Manjše gasilsko vozilo
GV -2	Večje gasilsko vozilo
GVV -1	Manjše gasilsko vozilo z vodo
GVV -2	Večje gasilsko vozilo z vodo
GVC	Gasilsko vozilo s cisterno
GVM -1	Gasilsko vozilo za prevoz moštva
PV -1	Manjše poveljniško vozilo
PV -2	Večje poveljniško vozilo
GVGP -1	Malo gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov
GVGP -2	Večje gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov

8.2 Priloga: Merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot

MERILA ZA ORGANIZIRANJE IN OPREMLJANJE GASILSKIH ENOT

I. MERILA ZA RAZVRŠČANJE TERITORIALNIH GASILSKIH ENOT

Gasilske enote so razvrščene v sedem kategorij, katerim je prilagojena kadrovska sestava enot in njihova tehnična opremljenost. Gasilske enote (v nadaljnjem besedilu: GE) se razvrstijo v posamezne kategorije glede na potrebno število gasilcev in tehnično opremljenost. Število gasilcev in tehnična opremljenost za posamezno kategorijo GE se določi na podlagi teh meril in drugih značilnosti območja delovanja GE, ki je določen z operativnim gasilskim načrtom.

Razvrstitev GE na podlagi teh meril opravi župan na predlog gasilskega poveljstva občine in občinske strokovne službe.

1. Kategorije teritorialnih GE

Teritorialne GE posameznih kategorij morajo glede števila gasilcev, gasilskih vozil in opreme izpolnjevati naslednje minimalne pogoje:

Kategorija GE	Najmanjše število prostovoljnih operativnih gasilcev	Najmanjše število poklicnih gasilcev	Vrsta gasilskih vozil in opreme
GE I. kategorije	12 (15) ¹		GVV-1 oziroma (GV-1) ³ in (GVM-1) ⁸
GE II. kategorije	23 (32) ¹		GVC-16/2 in GV-2 oziroma GVC-16/25 in GVM-1, (AL) ⁴ , (AC) ⁷
GE III. kategorije	32 (42) ¹		GVC-16/15, GVC-24/50, GVM-1, (AL) ⁴ , (AC) ⁷
GE IV. kategorije	54	(3) ²	PV-1, (GVC-16/15) ⁵ , GVC-24/50, GVM-1, (AL) ⁴ , (AC) ⁷
GE V. kategorije	56	(7) ²	PV-1, (GVC-16/15) ⁵ , GVC-24/50, GVM-1, AL, (AC) ⁷
GE VI. kategorije		(12) ^{2.a} (32) ⁶	končno število gasilcev in prema se določi s posebnim elaboratom
GE VII. kategorije	končno število gasilcev in oprema se določi s posebnim elaboratom		

1) če je enota oddaljena več kot 15 minut vožnje od enote višje kategorije

2) če je interventno pripravljeno potrebno opravljati s poklicnim dežurstvom

2.a) če je interventno pripravljeno treba zagotavljati s poklicno gasilsko enoto (manjše gasilske enote)

3) če je enota oddaljena manj kot 15 minut vožnje od enote višje kategorije

4) če je enota osrednja enota v občini in ima v svojem požarnem okolju objekte višje od P+4, pri čemer lahko to opremo zagotovi več sosednjih občin

5) če enota opravlja naloge v skladu z 20. členom te uredbe, in ji pripada HTV ali TRV-1, se GVC-16/15 nadomesti z GVC-16/25

- 6) za samostojno poklicno enoto je minimalno število poklicnih gasilcev 32, končno število gasilcev in opreme se določi z izdelavo posebnega elaborata
- 7) v občinah, kjer se za oskrbo s požarno vodo oceni, da potrebujejo avtocisterno, se lahko nabavi avtocisterna. Nabavo avtocisterne mora občina vključiti v program razvoja in nabave opreme, ki ga potrди župan občine
- 8) če ima enota že ustrezno gasilsko vozilo in osebno zaščitno opremo po minimalnih merilih

Gasilske enote I. kategorije, ki ne morejo zagotavljati najmanjšega števila operativnih gasilcev določenega v prejšnjem odstavku in so manj kot šest minut vožnje oddaljene od gasilske enote višje kategorije ali druge gasilske enote, se razporedijo v gasilske enote I.a kategorije, ki imajo najmanj šest gasilcev in gasilsko vozilo GVM-1 (ali GVGP-1). Gasilske enote I.a kategorije izvajajo intervencije skupaj z GE višje kategorije oziroma z drugo gasilsko enoto na operativnem območju, ki jima je določeno kot skupno operativno območje.

GE I., II. in III. kategorije se organizirajo kot prostovoljne gasilske enote, GE IV. in V. kategorije kot prostovoljne gasilske enote ali kot prostovoljne enote s poklicnim jedrom, GE VI. in VII. kategorije pa kot poklicne enote.

GE v občini se praviloma kategorizirajo na podlagi osnovnega operativnega območja. V vsaki občini se GE najvišje kategorije določi kot osrednja GE.

Osrednja GE se po izvršeni kategorizaciji glede na osnovno operativno območje, ki ga pokriva, ponovno kategorizira ob upoštevanju števila vseh prebivalcev v občini. V vsaki občini je lahko le ena osrednja enota. Pri kategorizaciji GE v VI. in VII. kategorijo se za občino izdelata poseben elaborat o organiziranosti in opremljenosti gasilskih enot, ki mora temeljiti na minimalnih standardih meril za razvrščanje in opremljanje GE. Odstopanja od teh meril so možna na sklenjenem gosto poseljenem urbanem območju, kjer deluje več GE.

V naseljih, kjer deluje več GE, se enotam, pri katerih je najmanj polovica operativnega območja oddaljena od osrednje enote manj kot 15 minut vožnje z gasilskim vozilom od sedeža enote, kategorija zniža za eno stopnjo.

Vsaka GE mora imeti standardizirano in tipizirano gasilsko zaščitno in reševalno opremo glede na kategorijo enote.

Osrednje gasilske enote so lahko glede na ogroženost v občini opremljene tudi z zahtevnejšimi ali drugimi gasilskimi vozili kot so določena v prvem odstavku te točke.

Vsaki GE lahko župan na predlog gasilskega poveljstva občine ali strokovne občinske službe glede na ogroženost njenega operativnega območja določi tudi dodatno gasilsko zaščitno in reševalno opremo.

Določbe o minimalni in dodatni opremi v teritorialnih gasilskih enotah smiselno veljajo tudi za industrijske GE.

Vsak gasilec mora imeti osebno zaščitno opremo, ki mora biti tipizirana ter ustrezati predpisanim standardom.

1.1 Časi prvih izvozov gasilskih enot po kategorijah

Gasilske enote morajo glede na kategorijo zagotoviti prvi izvoz praviloma v naslednjih časih:

Kategorija GE	Čas izvoza
GE I. kategorije	15 min
GE II. Kategorije	10 min
GE III. kategorije	5 min
GE IV. kategorije	5 min
GE V. kategorije	5 min
GE VI. kategorije	1 min
GE VII. kategorije	1 min
osrednja enota	5 min

1.2 Dodatna oprema teritorialnih GE za gašenje požarov v naravnem okolju

Dodatna opremljenost teritorialnih GE za gašenje požarov v naravnem okolju se določi na podlagi skupnega števila točk glede na:

- delež gozdnih površin na operativnem območju GE,
- površino požarne ogroženosti gozdov na operativnem območju GE, in sicer:

Seštevek točk iz	I – III. kat.	IV. – V. kat. in osrednje enote nižje kategorije	VI. kat.
(1)			
4 - 8	Osnovna oprema za gaš. pož. v nar. okolju	GVGP - 1	GVGP - 2
9 - 10	GVGP - 1 (2)	GVGP - 1	GVGP - 2 ali GVGP - 1 in GCGP - 1
11-12	GCGP - 1	GVGP - 2 ali GVGP - 1 in GCGP - 1	GVGP - 2, GCGP - 2
nad 12	GVGP - 2 ali GVGP - 1 in GCGP - 1	GVGP - 2 in GCGP - 2	GVGP - 2, GCGP - 3
	GCGP 1 – vozilo s pogonom na vsa kolesa, črpalka 16/10, do 4000 l vode, posadka 1+4		
	GCGP 2 – vozilo s pogonom na vsa kolesa, črpalka 24/10, do 9000 l vode, posadka 1+2		
	GCGP 3 – vozilo s pogonom na vsa kolesa, črpalka 24/10, nad 9000 l vode, posadka 1+2		

(1) Enota, ki ima na svojem območju več kot 1000 ha gozdov ogroženosti I. in II. stopnje (visoka in zelo visoka ogroženost) dobi pri točkovanju za površino požarne ogroženosti gozdov dodatno dve točki

(2) Občine, ki ležijo izven submediteranskega območja, zagotovijo le eno vozilo GVGP-1.

Vozilo za gozdne požare, ki pripada osrednji enoti na podlagi točkovanja celotne občine, lahko župan na predlog gasilskega poveljstva občine ali strokovne občinske službe v skladu z operativnim načrtom prerazporedi v drugo GE, ki deluje na gozdnatem področju.

a) Točkovanje gozdov glede na delež gozda

Točkovna vrednost gozdov glede na delež gozda se določi ponaslednjih merilih:

Delež gozdnih površin	Število točk
10 do 50% gozdnih površin (ali do 30% gozdnih površin v submediteranskem delu države)	2
nad 50% gozdnih površin (ali od 30 do 50% gozdnih površin v submediteranskem delu države)	3
Nad 50 % gozdnih površin v submediteranskem delu države	4

b) Točkovanje gozdov glede na stopnjo ogroženosti

Pri točkovanju požarne ogroženosti gozdov se upošteva oceno ogroženosti gozdov, ki jo je izdelal Zavod za gozdove Slovenije.

Število točk se določi na podlagi seštevka točk iz posamezne stopnje ogroženosti po naslednjih merilih:

Delež groženih gozdov	Ogroženost	
	ZELO VELIKA IN VELIKA	SREDNJA IN MAJHNA
1 do 20%	2	1
Od 20 do 50 %	4	2
Od 50 do 80 %	5	3
Nad 80 %	8	4

Izven submediteranskega dela Slovenije se delež gozdnih površin in površina požarne ogroženosti gozdov točkuje tudi za območje celotne občine. Pri tem se uporabljajo isti točkovniki kot za točkovanje operativnih območij GE.

2. Določitev kategorije teritorialnih GE

Kategorije teritorialnih GE se določijo na podlagi skupnega števila točk glede na:

- število prebivalcev v posameznem naselju ali skupini naselij na operativnem območju GE,
- tip najvišje vrednotenega naselja na operativnem območju GE, in sicer:

Št. točk	Kategorija GE	Vrsta GE
0-5	GE I. kategorije	Prostovoljna GE
6-8	GE II. Kategorije	Prostovoljna GE
9-12	GE III. kategorije	Prostovoljna GE
13-16	GE IV. kategorije	Prostovoljna GE ali prost. GE s poklicnim jedrom
17-19	GE V. kategorije	Prostovoljna GE ali prost. GE s poklicnim jedrom
20-22	GE VI. kategorije	Poklicna GE
nad 22	GE VII. kategorije	Poklicna GE

2.1 Točkovanje naselij glede na število prebivalcev

Posameznim skupinam naselij pripada naslednje število točk:

Naselja po številu prebivalcev	Število točk
do 200	1
201-800	2
801-1.500	3
1.501-2.500	4
2.501-3.500	5
3.501-5.000	6
5.001-10.000	7
10.001-15.000	8
15.001-20.000	9
20.001-35.000	10
35.001-50.000	11
50.001-90.000	12
nad 90.001	13

Osrednji GE se prišteje dodatna točka, če je v naselju na njenem operativnem območju več kot 80% vseh prebivalcev občini.

GE v submediteranskem delu države, kjer površina zelo ogroženih in ogroženih gozdov v njenem območju presega 1000 ha, dobijo dodatno dve točki; če pa površina teh gozdov presega polovico celotne površine območja, ki ga pokriva GE, pa še eno dodatno točko. Točke se ne dodajo enotam, ki so uvrščene v VI. kategorijo.

2.2 Točkovanje naselij glede na njihov tip

Posameznim tipom naselij pripada naslednje število točk:

Tip naselja	Opis tipa naselja	Št. prebivalcev / Mesta	Število točk
N1	Naselje brez storitvenih, oskrbovalnih in proizvodnih dejavnosti	0 - 100	1
N2	Naselje s pretežno razpršeno poselitvijo	Nad 101	2
N3	Manjše občinsko središče, manjše industrijsko središče ali turistično naselje z 200 do 1000 turističnimi ležišči	Do 7000	3
N4	Večje občinsko središče ali turistično naselje z nad 1000 turističnimi ležišči	Nad 7001	5
N5	Središče mestne občine z dejavnostmi širšega pomena	Ptuj, SG, Velenje	7
N6	Geografsko, industrijsko in kulturno središče s širšim gravitacijskim območjem	MS, MB, CE, NM, KP, NG, KR	9
N7	Glavno središče države	LJ	11

II. MERILA ZA RAZVRŠČANJE INDUSTRIJSKIH GASILSKIH ENOT

1. Kategorije industrijskih GE

Industrijske GE posameznih kategorij morajo izpolnjevati naslednje minimalne pogoje glede števila gasilcev, gasilskih vozil in opreme:

Obvezna prisotnost gasilcev

Kategorija GE	Na delovno izmeno poklicnih / nepoklicnih		Izven delovnega čas poklicnih / nepoklicnih		Pripadajoča gasilska vozila in oprema
GE I. kategorije	–	3	–	–	
GE II. kategorije	–	5	–	1	GV-1 ali GV-V1
GE III. kategorije	2	1	1	1	GVC-16/25
GE IV. kategorije	4	5	4	5	GVC-16/15, GVC-24/50 ali GVS-V

Termin izven delovnega časa vključuje tudi sobote, nedelje in praznike.

Nepoklicni gasilec po teh merilih je delavec gospodarske družbe, zavoda ali druge organizacije, ki ima status operativnega gasilca v skladu z Zakonom o gasilstvu.

Industrijske GE se lahko organizirajo kot prostovoljna gasilska društva ali kot gasilske enote v okviru posebnega oddelka s poklicnim jedrom ali brez.

2. Merila za razvrščanje industrijskih GE

Kategorije industrijskih GE, ki jih morajo na podlagi zakona ustanoviti gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, se določijo na podlagi skupnega števila točk doseženih glede na:

1. vrsto dejavnosti,
2. število zaposlenih,
3. površine, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti,
4. oddaljenost industrijskega obrata od najbližje ustrezne teritorialne GE (V. ali višje kategorije).
5. vgrajene sisteme aktivne požarne zaščite.

Skupno število točk za posamezne kategorije GE je:

Skupno število doseženih točk	Kategorije GE
do 4	ni potrebno ustanavljati GE
5–7	GE I. kategorije
8–9	GE II. kategorije
10–15	GE III. kategorije
nad 15	GE IV. kategorije

Ne glede na merila za razvrščanje industrijskih GE določena v tem oddelku in skupno število doseženih točk iz prejšnjega odstavka, mora upravljalec enocestnega cestnega predora daljšega od 1000 m, zagotoviti stalno prisotnost najmanj šestih poklicnih gasilcev oziroma upravljalec dvocestnega cestnega predora daljšega od 1000 m stalno prisotnost najmanj treh poklicnih gasilcev, opremljenih za tehnično reševanje v predoru, ki prispejo na vhod predora najkasneje v 10 minutah od poziva oziroma, ki ne smejo biti oddaljeni od vhoda v predor več kot 15 km. Prisotnost gasilcev se lahko zagotovi tudi z ustreznimi pogodbami upravljavca predora z GE in Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje v skladu z 20. členom te uredbe.

2.1 Točkovanje glede na vrsto dejavnosti

Točkovanju glede na vrsto dejavnosti se izvede po merilih za povečano nevarnost nastanka požara, eksplozije ali druge posebne nevarnosti, ki jih določi minister, pristojen za varstvo pred požarom.

2.2 Točkovanje glede na število zaposlenih

Glede na število zaposlenih pripada naslednje število točk:

ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ŠTEVILO TOČK
25	0
26 – 50	1
51 – 100	2
101 – 250	3
Nad 250	4

2.3 Točkovanje glede na površine, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti

Glede na površine, ki se uporabljajo za opravljanje industrijske ali druge požarno tvegane dejavnosti (neto uporabljena površina, ki se uporablja za proizvodni proces), pripada naslednje število točk:

Površina kjer se opravlja dejavnost (v ha)	Število točk
Do 0,5	0
0,5 – 1	1
1 – 2	2
2 – 5	3
5 – 8	4
nad 8	5

2.4 Točkovanje glede na oddaljenost teritorialne GE

Skupnemu seštevku se doda dve točki, če v oddaljenosti 15 minut vožnje (okoli 15 km) ni ustrezne teritorialne gasilske enote, in sicer:

- V. ali višje kategorije za gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki dosežejo do 15 točk, če bi bila teritorialna GE bolj oddaljena,
- VI. ali višje kategorije za gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki dosežejo več kot 15 točk, če bi bila teritorialna GE bolj oddaljena (nad 15 km).

Dodajanje dveh točk iz prejšnjega odstavka se izvede na podlagi soglasja pristojne GE V. ali višje kategorije.

2.5 Točkovanje glede na vgrajene sisteme aktivne požarne zaščite in sklenjene pogodbe o požarnem varovanju

Po tem kriteriju se skupnemu doseženemu številu točk odvzemajo točke, in sicer:

- 1 točko, če so v gospodarski družbi, zavodu in drugi organizaciji vgrajene avtomatske stabilne naprave za gašenje,
- 2 točki, če ima gospodarska družba, zavod in druga organizacija naprave za javljanje požara z ustreznim prenosom signala povezane neposredno v gasilsko enoto V. ali višje kategorije in ta ni oddaljena več kot 15 minut vožnje od prejema signala oziroma ne več kot 5 km,
- 3 točke, če ima gospodarska družba, zavod in druga organizacija za požarno varovanje sklenjeno pogodbo z ustrežno gasilsko enoto V. ali višje kategorije in so naprave za javljanje požara neposredno povezane s to gasilsko enoto in če je gasilska enota s katero ima sklenjeno pogodbo o požarnem varovanju in povezavo naprav

- za javljanje požara, oddaljena največ do 10 minut vožnje od prejema signala,
- 4 točke, če ima gospodarska družba, zavod in druga organizacija za požarno varovanje sklenjeno pogodbo z ustrezno gasilsko enoto V. ali višje kategorije in so naprave za javljanje požara v podjetju z ustreznim prenosom signala neposredno povezane s to gasilsko enoto, gasilska enota pa je oddaljena največ do 5 minut vožnje od prejema signala,
- 5 točk, če ima gospodarska družba, zavod in druga organizacija za požarno varovanje sklenjeno pogodbo z ustrezno gasilsko enoto V. ali višje kategorije in so naprave za javljanje požara v podjetju z ustreznim prenosom signala neposredno povezane s to gasilsko enoto, gasilska enota pa je oddaljena največ do 5 minut vožnje od prejema signala obenem pa zagotavlja dežurstvo v gospodarski družbi, zavodu in drugi organizaciji.

V zaokroženih industrijskih kompleksih ali conah, kjer obstoja več različnih samostojnih gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij, ki morajo po teh merilih imeti gasilsko enoto, lahko gospodarske družbe, zavodi ali druge organizacije, ustanovijo skupno gasilsko enoto, ki ustreza kategoriji požarne ogroženosti celotnega kompleksa ali cone.

III. REGISTRACIJA GASILSKIH VOZIL

Javno gasilsko službo lahko opravljajo tista vozila, ki so registrirana kot gasilska vozila in so skladna s to uredbo in tipizacijo gasilskih vozil, ki jo določa Gasilska zveza Slovenije.

Lastnik oziroma uporabnik gasilskega vozila mora pred registracijo pridobiti potrdilo Gasilske zveze Slovenije o ustreznosti gasilskega vozila.

Pogoji iz prejšnjih dveh odstavkov se ne uporabljajo za registracijo gasilskih vozil poklicnih teritorialnih gasilskih enot in industrijskih gasilskih.

Pojasnilo kratic:

GV-1	Manjše gasilsko vozilo
GV-2	Večje gasilsko vozilo
GVV-1	Manjše gasilno vozilo z vodo
GVV-2	Večje gasilno vozilo z vodo
GVC-16/15	Gasilno vozilo s cisterno
GVC-16/24	Gasilno vozilo s cisterno
GVC-16/25	Gasilno vozilo s cisterno
GVC-24/50	Gasilno vozilo s cisterno
GVM -1	Gasilsko vozilo za prevoz moštva
PV-1	Manjše poveljniško vozilo
PV-2	Večje poveljniško vozilo
GVS-V	Gasilno vozilo s prahom in vodo
GVGP-1	Malo gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov
GVGP-2	Večje gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov
AL	Gasilska avtolestev brez košare
HTV	Hitro tehnično vozilo
TRV-1	Malo tehnično vozilo
TRV-2D	Večje tehnično vozilo z dvigalom
()	Alternativna oprema ali alternativno število gasilcev